

Het college van B&W Zaanstad
t.a.v. mevrouw Mutluer,

Geachte mevrouw Mutluer,

Hierbij informeren wij u over ons standpunt met betrekking tot behoud en gemeentelijke bescherming van kantoorgebouw Badhuisweg 1. Het gaat hierbij om de overwegingen en de motivatie die hebben geleid tot een afwijzend besluit.

In eerste instantie vragen wij aandacht voor de betekenis van de indrukwekkende houthistorie van Zaandam, verbeeld via o.a. de toonaangevende firmanaam van William Pont en de betekenis van Jaap Schipper als bekende en voor de Zaanstreek waardevolle architect, en deze gegevens dienen zeker mee te wegen bij een nadere invulling van deze locatie.

Die historie is echter, behalve van de locatie van het gebouw en zijn concept vrijwel niet af te lezen. Behoud en bescherming van een gebouw zou vanzelfsprekend afleesbaar moeten zijn vanuit de architectuur en stedenbouw; vanuit de verschijningsvorm en zijn plek in de stad.

Daarin verschilt het huidige gebouw toch wel van zijn andere voorbeeld, de Beatrix-flat. Die flat, hoewel in dezelfde Wederopbouwperiode gebouwd als het William Pont-gebouw, is veel meer een representant van het grootstedelijke bouwen en denken na de Tweede Wereldoorlog dan dat van het William Pont-gebouw en spreekt daarom meer aan. De architectuur kent wel gelijkenissen met elkaar maar de bouwconstructie is van een heel andere typologie en ook daarin schuilen verschillen in beoordeling en waardering. De uniciteit speelt daarbij ook een rol.

Het rapport-Van Geest noemt de staalconstructie een voorbeeld van de wederopbouwarchitectuur maar beargumenteert dit niet. Voor Zaans Erfgoed is de toepassing van betonconstructies veel meer een voorbeeld daarvan zoals beschreven in onze argumentatie bij de Beatrixflat.

Zij (Van Geest) spreekt zich niet uit over de huidige kwaliteit van de constructie (noemt het 'lijkt goed'); zij deed geen onderzoek terwijl wij (onze deskundigen) van mening zijn dat die kwetsbaar en slecht is. Zowel staalconstructie als gemetselde gevelelementen (zijn niet voor niets bekleed!). Wat ook meespeelde is onze keuze om eerder voor de Beatrix-flat in actie te komen dan voor bijv. het William Pont-kantoor. De haalbaarheid om voor de Beatrix-flat, gezien de eerder uitgesproken waardering daarvan, een behoudende bescherming te verkrijgen lijkt in de planning van het ontwikkelproces van het centrum nog groot en lijkt ook in de politiekgehoor te krijgen.

Wij realiseren ons dat de plannen van Rochdale voor de sociale woningplannen op de William Pont-locatie ambitieus zijn en spelen in op de dringende woningbouwopgave die Zaanstad zich stelt. Vanuit de politiek is er veel aandrang om hier zelfs versneld aan mee te werken en een heroverweging van die plannen op dit moment is in eerste instantie ogenschijnlijk onhaalbaar.

Ik heb de indruk dat dat gevoel ook meespeelde toen ons bestuur, alles overwegende, besloot om geen steun te geven aan het voornemen om de wenselijkheid van gemeentelijke bescherming aan dit object te verbinden. Het is zeker jammer te noemen dat dit bouwwerk uit het Zaanse beeld zal verdwijnen maar er blijven hopelijk voldoende historische en karakteristieke ankerpunten in de stad over om in de Zaanstreek de historie van de wederopbouw te blijven herkennen.

Ons nadrukkelijk verzoek is om op deze locatie een invulling te realiseren waarbij recht wordt gedaan aan de historische identiteit van het gebied. Geen torenflats (die niet zouden misstaan in Almere-Haven) maar bebouwing die recht doet aan de rijke historie van de houtbouw en de scheepswerfactiviteiten die zo kenmerkend waren op deze plek.

Ook het zicht op deze locatie in het centrum van Zaandam rechtvaardigt een kwalitatieve hoogwaardige invulling, waarbij een relatie zichtbaar is gemaakt met het verleden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens de Vereniging Zaans Erfgoed

Peter Tange

Cc:
Gemeenteraad
Noordhollands Dagblad
De Orkaan